

MALTA
TRIBUNAL TA' REVIZJONI AMMINISTRATTIVA
MAGISTRAT DR. CHARMAINE GALEA

Illum 11 ta' Novembru 2019

Rikors Numru 43/2019

Heritage Malta Agency u Noel Zammit detentur tal-karta tal-identità numru 59676M bhala CEO ta' Heritage Malta in rappresentanza tal-istess Agenzia

Vs

L-Awtorita` tal-Artijiet

It-Tribunal,

Ra r-rikors ta' **Heritage Malta Agency u Noel Zammit detentur tal-karta tal-identità numru 59676M bhala CEO ta' Heritage Malta in rappresentanza tal-istess Agenzia** pprezentat fit-13 ta' Mejju 2019 li permezz tieghu ppremettew is-segwenti:-

"Illi r-rikorrent ghamel applikazzjoni mal-Awtorita` tal-Artijiet ai termini tal-formula GLA3 (Request to The Lands Authority for The Disposal of Government Property to A Ministry, Department, Authority, Corporation, Company, Agency, Local Council or Any Other Entity That Operates Under the Public Administration; Or in Terms of Article 31 (d) Of Chapter 573 Of the Laws of Malta.) sabiex il-fond 139, Melita Street, Valletta jghaddi għand Heritage Malta Agency;

Illi fil-25 ta' April 2019 ircieva decizjoni mingħand l-Awtorita` fejn gharrfitu li l-applikazzjoni ma setgħetx tigi milqughha stante li "ma ntbagħitx raguni valida ghall-uzu ta' din il-propjeta u għalhekk ma jidhix li l-allokazzjoni ta' din il-propjeta hu l-ahjar uzu", u dan skont id-dokument anness u mmarkat bhala DOK A;

Illi r-rikorrenti jirrileva li l-applikazzjoni saret permezz ta' formula onlajn fejn, fi zmien id-data tal-applikazzjoni cioe' fil-bidu tas-sena 2018, tali facilita' onlajn ma kinitx timponi sabiex fl-istadju tal-applikazzjoni onlajn, l-applikant jannetti fid-dettal ir-ragunijiet ghal tali applikazzjoni;

Illi r-rikorrent issottometta diversi applikazzjonijiet differenti bhal fil-kaz odjern, u l-Awtorita' dejjem tat lok sabiex l-Agenzija tibghat d-dettalji tat-talba aktar tard, dan dejjem minhabba li onlajn ma kinitx tezisti din il-fakulta', kif inghad qabel;

Illi jidher fil-kaz odjern l-Agenzija ma nghatat l-ebda opportunita' sabiex tipprezenta r-ragunijiet għat-talba magħmula;

Illi tali nuqqas ma kienx dovut ghall-Agenzija, u b'dan in-nuqqas l-Agenzija giet michuda milli tissustanza l-applikazzjoni tagħha mingħajr ebda tort attribwibbli lill-istess Agenzija;

Għaldaqstant, l-esponenti umilment jitlob lil dan it-Tribunal sabiex jogħgbu jiddikjara d-deċiżjoni bhala nfodata, u dan minhabba l-fatt li ttieħdet deciżjoni mingħajr l-propja konsiderazzjonijiet necessarji.”

Ra li l-Awtorita` intimata debitament notifikata ma pprezentat l-ebda risposta fit-terminu koncess lilha;

Ra illi fit-13 ta' Gunju 2019 l-Awtorita` intimata pprezentat rikors fejn talbet lil dan it-Tribunal jawtorizzaha tipprezenta risposta;

Ra illi permezz ta' sentenza tat-22 ta' Lulju 2019 it-Tribunal laqa' t-talba tal-Awtorita` intimata ghall-gustifikazzjoni tal-kontumacja uakkordalha għoxrin (20) gurnata biex tipprezenta r-risposta tagħha;

Ra illi permezz ta' risposta datata 9 ta' Awwissu 2019 **l-Awtorita` tal-Artijiet** ipprezentat ir-risposta tagħha fejn eccep iegħid:

“

1. *Illi r-rikorrenti talbu l-Awtorita' esponenti permezz ta' applikazzjoni numru GLA3/2018/0056 liema applikazzjoni hija datata sitta u għoxrin (26) ta' April el-fejn u tmintax (2018) ‘139, Melita Street, Valletta’.*
2. *Illi l-Awtorita' tal-Artijiet b'deċiżjoni tal-Bord tal-Gvernaturi datata 18 ta' April, 2019 irrifjutat il-kunsens tagħha fuq il-fond ‘139, Melita Street, Valletta’ peress li ma ntbagħtitx raġuni valida għall-użu ta' din il-*

propjeta' u għalhekk ma jidhirx li l-allokazzjoni ta' din il-propjeta' hu l-aħjar užu;

3. Illi l-esponenti tennew illi hassewhom aggravati mid-deċiżjoni tal-Awtorita' għar-raġunijiet illi ssemmew fir-rikors promutur u għaldaqstant umilment jitkolu lil dan it-Tribunal sabiex jogħġibu jiddikjara d-deċiżjoni bħala nfodata, u dan minħabba l-fatt li ttieħdet deciżjoni mingħajr l-propja konsiderazzjonijiet neċċesarji;
4. Illi Art7(2)(c) tal-Kap 563 jagħmilha l-funzjoni tal-Awtorita' tal-Artijiet illi "tamministra bl-akbar mod assolut sabiex isir l-aħjar užu tal-art kollha tal-Gvern ta' Malta u kull art li tifforma parti mill-isfera pubblika" u għaldaqstant l-Awtorita' kienet fid-dittijiet pjeni tagħha li tiehu tali deciżjoni;
5. Illi sabiex isir l-aħjar užu l-Awtorita' trid tkun infurmata tajjeb dwar ir-raġuni għalfejn qed tintalab l-art jew il-propjeta' u fl-applikazzjoni għandu jkun ċar u inekwivoku dan l-užu x'jikkomprendi. Dan għaliex jekk ma jkunx hemm raġuni valida għall-užu tal-propjeta' l-Awtorita' ma tkunx qiegħda tagħmel xogħolha;
6. Illi huwa d-dmir ta' min japplika li juri bl-aħjar mod li jista' għalfejn għandu jingħata art jew propjeta' tal-gvern u mhux iħalli lill-Bord fl-ġħama meta jista' faċilment jelenka r-raġunijiet x'inħuma;
7. Illi saħansitra meta wieħed ma jagħmilx dan iġiegħel lill-Bord jaħseb illi tali raġunijiet ma jeżistux jew m'humiex tajbin biziżżejjed għaliex fl-aħħar mill-aħħar jekk ma jagħmilx dan id-daqsxejn ta' sforz minimu biex jimbotta l-każtiegħ l-applikant, wieħed m'għandux jippretendi li jagħmel xi sforzi straordinarji l-Bord li jkun irid jisma' numru ta' każżejjiet differenti!;
8. Illi in oltre fl-istess deciżjoni tagħha l-Awtorită tat-raġuni skont il-principju amministrattiv ormaj stabbilit, "the duty to give reasons" u sejset id-deċiżjonijiet tagħha fuq il-fatti li kellha quddiemha;
9. Illi f'dan il-każ iż-żekk bil-wisq aktar utili jekk ir-rikorrenti jerga' japplika mill-ġdid u jagħti raġunijiet validi ghall-applikazzjoni;
10. Illi rigward l-aggravji fit-totalita' tagħhom u bla preġudizzju għas-suespost id-deċiżjoni mill-Awtorită intimata dwar l-imsemmija applikazzjoni kienet meħuda wara li ġie kkunsidrat illi mill-informazzjoni

illi ngħatat ma setgħetx tivverifika li ser isir l-ahjar użu mis-sit inkwistjoni, liema ragunijiet gew debitament notifikati lir-rikorrenti;

Għaldaqstant dan l-Onorabbli Tribunal għandu jidħad it-talbiet kollha mressqa quddiemu mir- rikorrenti bl-ispejjeż interament għall-istess rikorrenti.”

Sema' lill-Perit Reuben Abela;

Sema' t-trattazzjoni tal-partijiet;

Ra illi r-rikors thalla għal-lum għas-sentenza.

Ikkunsidra:

Illi mill-provi prodotti jirrizulta illi l-Agenzija rikorrenti tamministra l-Muzew Nazzjonali tal-Arkeologija minn gewwa l-Berga ta' Provenza gol-Belt Valletta. Jirrizulta illi binja li originarjament kienet tifforma parti mill-istess Berga, li pero` kienet okkupata minn terzi, giet vakanti, u għalhekk l-Agenzija rikorrenti kienet tal-fehma illi kien awspikabbi li jkun hemm il-konsolidament tal-fond in kwistjoni mal-Berga msemmija ghaliex l-Agenzija kellha bzonn iktar spazju ghall-attivitàajiet gewwa l-Muzew. Għaldaqstant fis-26 ta' April 2018, l-Agenzija ssottomettiet applikazzjoni mal-Awtorita` intimata biex il-fond vakat jghaddi għandha.

Madankollu permezz ta' decizjoni tal-Bord tal-Gvernaturi datata 18 ta' April 2019 it-talba tal-Agenzija giet rifutata peress li l-Agenzija ma tatx raguni valida ghaliex kienet qieghda titlob l-istess proprjeta` u allura ma kienx jidher li l-istess allokazzjoni kienet l-ahjar uzu ghall-istess proprjeta`.

Illi t-Tribunal jirrileva illi l-Agenzija rikorrenti giet imwaqqfa permezz tal-Kapitolu 445 tal-Ligijiet ta' Malta (Att dwar il-Patrimonju Kulturali). Artikolu 8 (1) tal-imsemmi Att jistipula illi għandu “*Ikun hemm aġenzija operattiva hawnhekk iż-żejjed ’il quddiem f’dan l-Att imsemmija l-Aġenzija li tkun magħrufa bħala “Patrimonju Malta”. Il-missjoni tal-Aġenzija tkun li tiżgura li dawk l-elementi tal-patrimonju kulturali fdati lilha jkunu protetti u jsiru aċċessibbli għall-pubbliku, kif provdut f’dan l-Att.*”

Illi t-Tribunal għalhekk jirrileva illi l-applikazzjoni sottomessa mill-Agenzija rikorrenti ma kinitx xi applikazzjoni sottomessa minn terz mhux magħruf, izda minn Agenzija mwaqqfa bil-ligi b'għanijiet specifici li tissalvagħwardja l-patrimonju Malti.

Illi mix-xhieda tal-Perit Reuben Abela, Kap tal-Valletta Management Unit fi hdan l-Agenzija rikorrenti, jirrizulta illi kien hemm drabi ohra fejn l-Agenzija talbet il-clearance minghand l-Awtorita` intimata u gew mitluba kjarifika jew iktar informazzjoni dwar it-talbiet taghhom. Madankollu f'dan il-kaz kien hemm rifjut mill-ewwel minghajr ma ntalbu ebda informazzjoni ulterjuri. Huwa jispjega li fiz-zmien li giet sottomessa l-applikazzjoni odjerna ma kienx hemm spazju fejn wiehed jista' jikteb il-gustifikazzjoni ghala kien qieghed jaghmel it-talba tieghu u kien ghal din ir-raguni ghala ma nghatatx iktar informazzjoni. Min-naha l-ohra d-difensur tal-Awtorita` intimata qalet li dan ma kienx il-kaz. Madankollu din l-applikazzjoni, jew kopja taghha, ma gietx esebita. It-Tribunal, pero`, jirrileva, illi anke jekk ghall-grazzja tal-argument kien hemm post fejn wiehed inizzel din l-informazzjoni, il-Bord tal-Gvernaturi, tenut kont li l-applikant kienet l-Agenzija in kwisjtoni seta' imqar jikkomunika magħha, anke permezz ta' email u jagħtiha terminu entro liema kellha tiggustifika t-talba tagħha. Fl-opinjoni ta' dan it-Tribunal dan ma jikkostitwix xi sforz straordinarju da parti tal-Bord tal-Gvernaturi kif eccepier l-Awtorita` fis-seba' paragrafu tar-risposta tagħha. Ma jagħmilx ukoll hafna sens dak suggerit fit-tmien paragrafu tar-risposta tal-Awtorita` intimata illi l-applikant għandu jerga' japplika mill-għid u jaġhti ragunijiet validi ghall-applikazzjoni tieghu! Fil-fehma ta' dan it-Tribunal dan ikun qieghed izid il-burokrazija u mhux inaqqasha.

Illi filwaqt li dan it-Tribunal japprezza illi l-Bord tal-Gvernaturi gie affaccjat b'numru kbir ta' applikazzjonijiet pendenti, li uhud minnhom kienu jirrisalu għal ammont ta' snin, ma jistghax jaqbad u jiddeciedi b'dan il-mod. Kif seta' jasal ghall-konkluzzjoni li "ma jidħirx li l-allokazzjoni ta' din il-proprietà hu l-ahjar uzu" jekk lanqas biss għamel sforz minimu biex jara għal xhiex saret it-talba? Illi għalhekk, fl-opinjoni ta' dan it-Tribunal, il-Bord tal-Gvernaturi kien spedittiv izzejjed fid-decizjoni tieghu u kwindi fic-cirkostanzi d-decizjoni tieghu ma kinitx wahda ragjonevoli għaliex proprju ma kkunsidra l-ebda cirkostanza hliet li ma ntbagħtitx raguni valida ghall-uzu tal-proprietà, haga li facilment setgħet giet accertata b'semplici email.

Illi di piu` t-Tribunal ta c-cans, fit-termini stretti entro liema jrid jiġi deciz dan ir-rikors, sabiex il-Bord tal-Gvernaturi jirrikunsidra d-decizjoni tieghu, u dan anke wara li xehed il-Perit Reuben Abela dwar l-intenzjoni u l-uzu tal-proprietà mitluba. Madankollu jirrizulta li dan ic-cans l-Awtorita` intimata ma haditux.

Illi għaldaqstant it-Tribunal qieghed jirrevoka d-decizjoni appellata.

DECIDE

Illi ghalhekk, ghar-ragunijiet hawn fuq mogtija, it-Tribunal qieghed jaqta' u jiddeciedi billi jilqa' l-appell tar-rikorrenti u jichad ir-risposta tal-Awtorita` intimata.

Bl-ispejjez ta' din id-decizjoni a karigu tal-istess Awtorita` intimata.

**Magistrat Dr. Charmaine Galea
President tat-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva**

**Diane Gatt
Deputat Registratur**